

Laulības šķiršana - Lietuva

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesien tika atjaunināta oriģinālvalodas [lt](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

SATURS

- 1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?
- 2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?
- 3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:
  - 3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?
  - 3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?
  - 3.3 nepilngadīgajiem bērniem?
  - 3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?
- 4 Kādā ir nozīme jēdzienam "laulāto atšķiršana"?
- 5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?
- 6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?
- 7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam "laulības atzīšanas par spēkā neesošu"?
- 8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?
- 9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?
- 10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?
- 11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?
- 12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?
- 13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?
- 14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?
- 15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?
- 16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

1 Kādi ir priekšnoteikumi, lai laulība varētu tikt šķirta?

Laulību var izbeigt uz laulāto abpusējas vienošanās pamata, ja ir izpildīti visi turpmāk minētie nosacījumi:

- 1) ir pagājis vairāk nekā viens gads pēc laulības noslēgšanas;

- 2) laulātie ir parakstījuši laulības šķiršanas izlīguma līgumu (īpašuma sadale, bērna uzturlīdzekļi u. c.);
- 3) abi laulātie ir pilnībā tiesībspējīgi un rīcībspējīgi.

Šajā punktā paredzētajos gadījumos laulības šķiršana notiek atbilstīgi vienkāršotai procedūrai.

Laulību var izbeigt, ja viens no laulātajiem iesniedz pieteikumu rajona tiesā (*apylinkės teismas*) pēc savas dzīvesvietas un ja ir izpildīts vismaz viens no šiem nosacījumiem:

- 1) laulātie ir dzīvojuši šķirti vairāk nekā vienu gadu;
- 2) viens no laulātajiem pēc laulības noslēgšanas ar tiesas spriedumu ir atzīts par rīcībnespējīgu;
- 3) viena laulātā atrašanās vieta ar tiesas spriedumu ir atzīta par nezināmu;
- 4) viens no laulātajiem izcieš cietumsodu, kas ir ilgāks par vienu gadu, par iepriekš neplānotu noziegumu.

Laulības šķiršana viena vai abu laulāto vainas dēļ. Laulātais var iesniegt pieteikumu par laulības šķiršanu, ja laulība ir izirusi otra laulātā vainas dēļ. Laulātais tiek atzīts par vainīgu laulības iziršanā, ja viņš ir būtiski pārkāpis savus laulības pienākumus, kas minēti Lietuvas Civillikuma (*Civilinis kodeksas*) Trešajā grāmatā (Ģimenes tiesības), un tā rezultātā kopīga laulības dzīve ir padarīta neiespējama.

Tiek prezumēts, ka laulība ir izirusi otra laulātā vainas dēļ, ja viņš ir notiesāts par iepriekš plānotu noziegumu vai ir bijis neuzticīgs, vai ļaunprātīgi izturas pret otru laulāto vai citiem ģimenes locekļiem, vai ir pametis ģimeni un nav rūpējies par to ilgāk nekā vienu gadu.

Atbildētājs laulības šķiršanas procesā var apstrīdēt savu vainu un iesniegt pierādījumus, ka laulības iziršanā ir vainojams pieteikuma iesniedzējs. Izskatot lietas apstākļus, tiesa var pasludināt abus laulātos par vainīgiem laulības iziršanā. Ja tiesa atzīst, ka abi laulātie ir vainojami laulības iziršanā, sekas ir tādas pašas kā, izbeidzot laulību uz abpusējas vienošanās pamata.

2 Kādos gadījumos laulība var tikt šķirta?

Laulība tiek izbeigta līdz ar viena laulātā nāvi vai likumā paredzētā veidā. Laulību var izbeigt uz laulāto abpusējas vienošanās pamata, pēc viena laulātā pieteikuma vai viena vai abu laulāto vainas dēļ.

3 Kādas ir laulības šķiršanas tiesiskās sekas attiecībā uz:

Tiek uzskatīts, ka laulība ir izbeigta ar dienu, kurā stājas spēkā spriedums par laulības šķiršanu. Trīs darba dienu laikā pēc sprieduma par laulības šķiršanu stāšanās spēkā tiesai jānosūta sprieduma kopija vietējai dzimtsarakstu nodaļai, kas reģistrē laulības šķiršanu.

3.1 laulāto personiskajām attiecībām (piemēram, attiecībā uz uzvārdu)?

Pēc laulības šķiršanas laulātais var paturēt savu laulības uzvārdu vai atgriezties uzvārdā, kāds viņam bija pirms laulībām. Ja laulība tiek izbeigta viena laulātā vainas dēļ, tiesa, pēc otra laulātā pieprasījuma, var aizliegt vainīgajam laulātajam paturēt laulības uzvārdu, izņemot, ja laulātajiem ir kopīgi bērni.

3.2 laulāto mantas sadales jautājumiem?

Laulāto īpašuma sadale atkarīga no laulāto mantisko attiecību regulējuma, ko var noteikt likums vai līgums. Ja nav laulības līguma, laulāto īpašumam piemērojams likumiskais mantisko attiecību regulējums. Laulāto mantisko attiecību regulējumus nosaka Civillikuma (*Civilinis kodeksas*) Trešās grāmatas III daļas VI nodaļa.

3.3 nepilngadīgajiem bērniem?

Ja laulāto mājoklis pieder vienam no laulātajiem, tiesa var nodibināt lietojuma tiesības un ļaut otram laulātajam palikt laulāto mājoklī, ja pēc laulības šķiršanas ar viņu turpinās dzīvot nepilngadīgi bērni. Lietojuma tiesības paliek spēkā, kamēr bērns vai bērni sasniedz pilngadību. Ja laulāto mājoklis ir īrēts, tiesa var nodot īri tam laulātajam, pie kura dzīvos nepilngadīgie bērni, vai laulātajam, kurš nav spējīgs strādāt, un var izlikt no mājokļa otru laulāto, ja viņam uzdots dzīvot atsevišķi.

3.4 pienākumu maksāt uzturlīdzekļus (uzturēt) bijušam laulātajam?

Pieņemot spriedumu laulības šķiršanas lietā, tiesa piešķirs arī uzturlīdzekļu maksājumus bijušajam laulātajam, kam nepieciešams atbalsts, ja vien uzturlīdzekļu jautājums nav atrunāts laulāto sastādītā laulības šķiršanas izlīgumā. Laulātajiem nav tiesību saņemt uzturlīdzekļus, ja viņu aktīvi vai ienākumi ir pietiekami, lai viņiem pilnībā nodrošinātu iztiku. Tiek pieņemts, ka laulātais pieprasīs uzturlīdzekļus, ja viņš audzina laulībā dzimušu nepilngadīgu bērnu vai ja viņš nespēj strādāt vecuma vai vājas veselības dēļ.

Laulātais, kurš nav spējis iegūt kvalifikāciju (pabeigt savas studijas) laulības un ģimenes kopīgo interešu dēļ vai nepieciešamības rūpēties par bērniem dēļ, ir tiesīgs pieprasīt, lai bijušais laulātais sedz izmaksas par viņa studiju pabeigšanu vai pārkvalificēšanos.

Laulātajam, kura vainas dēļ notikusi laulības šķiršana, nav tiesību saņemt uzturlīdzekļus.

Piešķirot uzturlīdzekļus un nosakot to summu, tiesai jāņem vērā laulības ilgums, nepieciešamība pēc uzturlīdzekļiem, abu bijušo laulāto aktīvi, viņu veselības stāvoklis, vecums un spēja strādāt, tas, kāda ir varbūtība, ka bez darba esošais laulātais atradīs darbu, un citi svarīgi apstākļi.

Uzturlīdzekļu maksājumi tiek samazināti, piešķirti tikai uz laiku vai atteikti, ja pastāv kāds no minētajiem apstākļiem:

- 1) laulība ir ilgusi mazāk par vienu gadu;
- 2) laulātais, kuram ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, ir izdarījis noziegumu pret otru laulāto vai viņa tuvāko radnieku;
- 3) finansiālas grūtības, ar kurām saskaras laulātais, kam ir tiesības saņemt uzturlīdzekļus, ir radušās viņa paša prettiesiskas rīcības dēļ;
- 4) laulātais, kurš pieprasa uzturlīdzekļus, nav devis ieguldījumu kopīgo aktīvu pieaugumā vai ir tīši kaitējis otra laulātā vai ģimenes interesēm laulības laikā.

Tiesa var pieprasīt bijušajam laulātajam, kam uzdots maksāt uzturlīdzekļus otram laulātajam, nodrošināt pietiekamu garantiju, ka šis pienākums tiks pildīts. Uzturlīdzekļus var piešķirt kā vienreizēju summu vai kā regulārus ikmēneša maksājumus vai aktīvu nodošanu.

Ja laulātais iesniedz laulības šķiršanas pieteikumu otra laulātā rīcībnespējas dēļ, laulātajam, kas uzsāk laulības šķiršanu, jāmaksā par rīcībnespējīgā bijušā laulātā ārstēšanu un aprūpi, ja vien to nesedz valsts sociālās nodrošināšanas fondi.

Rīkojums par uzturlīdzekļiem ir pamats atbildētāja aktīvu piespiedu iekļīšanai (hipotēkai). Ja bijušais laulātais nepilda savu pienākumu maksāt uzturlīdzekļus, viņa aktīvus var izmantot maksājumu veikšanai atbilstīgi likumā paredzētajai procedūrai.

Ja bijušais laulātais, kam uzdots maksāt uzturlīdzekļus, nomirst, šis pienākums pāriet uz viņa pēctečiem, ciktāl to atļauj mantojums, neatkarīgi no mantojuma pieņemšanas veida.

Ja bijušais laulātais, kuram piešķirti uzturlīdzekļi, nomirst vai stājas jaunā laulībā, uzturlīdzekļu maksāšana tiek pārtraukta. Nāves gadījumā tiesības pieprasīt parādus vai vēl nesamaksātos uzturlīdzekļu maksājumus pāriet mirušā laulātā pēctečiem. Ja jaunā laulība tiek izbeigta, bijušais laulātais var iesniegt pieteikumu par uzturlīdzekļu maksājumu atjaunošanu, ja viņš audzina bērnu vai rūpējas par bērnu ar invaliditāti no savas bijušās laulības. Visos citos gadījumos laulātā no pēdējās laulības pienākums maksāt uzturlīdzekļus ir prioritārs salīdzinājumā ar bijušā laulātā no iepriekšējās laulības pienākumu.

4 Kādā ir nozīme jēdzienam "laulāto atšķiršana"?

Ja tiesa pieņem spriedumu par laulāto atšķiršanu, laulātie vairs nedzīvo kopā, bet citas viņu tiesības un pienākumi neizbeidzas. Laulāto atšķiršana var būt pirmais solis ceļā uz laulības šķiršanu. Taču tā nenozīmē, ka laulātie nevar atkal sākt dzīvot kopā. Atšķirībā no laulības šķiršanas laulātie, kas ir atšķirti, nedrīkst stāties jaunā laulībā, jo viņi nav oficiāli šķīrušies.

5 Kādi ir priekšnoteikumi laulāto atšķiršanai?

Viens no laulātajiem var iesniegt tiesā pieteikumu par laulāto atšķiršanu, ja konkrēti apstākļi, kas var nebūt atkarīgi no otra laulātā, liecina par to, ka viņu kopdzīve kļuvusi neciešama/neiespējama vai var būtiski kaitēt viņu nepilngadīgo bērnu interesēm, vai ka laulātos vairs neinteresē kopdzīve. Laulātie var kopīgi iesniegt tiesā pieteikumu par laulāto atšķiršanu, ja viņi ir parakstījuši laulāto atšķiršanas līgumu, atrunājot viņu nepilngadīgo bērnu dzīvesvietu, uzturlīdzekļus un izglītošanu, mantas sadali un savstarpējos uzturlīdzekļus.

6 Kādas ir laulāto atšķiršanas tiesiskās sekas?

Laulāto atšķiršana neietekmē laulāto tiesības un pienākumus attiecībā uz viņu nepilngadīgajiem bērniem; laulātie vienkārši dzīvo atsevišķi. Izdodot rīkojumu par laulāto atšķiršanu, tiesai vienmēr jāizdod rīkojums par īpašuma sadali, ja vien šie jautājumi nav atrunāti laulāto laulības līgumā. Laulāto atšķiršanas juridiskās sekas saistībā ar laulāto mantiskajām attiecībām stājas spēkā ar procesa uzsākšanas brīdi. Taču, ja vien laulātais nav vainojams laulāto atšķiršanā, viņš var lūgt tiesai piešķirt atpakaļejošu spēku laulāto atšķiršanas juridiskajām sekām attiecībā uz laulāto mantiskajām attiecībām no datuma, kurā laulātie faktiski pārtrauca kopdzīvi. Ja viens no atšķirtajiem laulātajiem nomirst pēc rīkojuma par laulāto atšķiršanu izdošanas, pārdzīvojušais laulātais

saglabā visas savas likumiskās tiesības, ja vien tiesa nav atzinusi pārdzīvojušo laulāto par vainojamu laulāto atšķiršanā. Tas pats noteikums attiecas arī uz gadījumiem, kad tiesa lemj par laulāto atšķiršanu, pamatojoties uz laulāto kopīgu pieteikumu, ja vien laulāto noslēgtajā laulāto atšķiršanas līgumā nav paredzēts citādi. Taču pārdzīvojušais laulātais nevar mantot mirušā laulātā mantu.

Izdodot rīkojumu par laulāto atšķiršanu, tiesa var uzdot laulātajam, kurš vainojams laulāto atšķiršanā, maksāt uzturlīdzekļus otram laulātajam, ja viņam nepieciešams atbalsts, izņemot gadījumus, kad uzturlīdzekļu jautājums nav atrunāts laulāto noslēgtajā laulāto atšķiršanas līgumā.

Laulāto atšķiršana izbeidzas, ja laulātie atsāk kopdzīvi un viņu kopdzīve apliecina viņu nolūku dzīvot kopā pastāvīgi. Laulāto atšķiršana izbeidzas, kad tiesa izdod rīkojumu, kas apmierina laulāto kopīgo pieteikumu par laulāto atšķiršanas izbeigšanu, un atceļ savu iepriekšējo rīkojumu par laulāto atšķiršanu.

Atsākot kopdzīvi, laulāto īpašums paliek atsevišķs līdz jauna laulības līguma noslēgšanai un jauna laulāto mantisko attiecību noregulējuma izvēlei. Laulāto atšķiršanas izbeigšana rada juridiskas sekas trešām personām tikai tad, ja laulātie noslēdz jaunu laulības līgumu un reģistrē to atbilstīgi Civilkodeksa (*Civilinis kodeksas*) 3.103. pantā paredzētajai kārtībai.

Ja laulāto atšķirtība ilgusi vairāk nekā vienu gadu pēc tiesas rīkojuma stāšanās spēkā, jebkurš laulātais var pieprasīt laulības šķiršanu.

7 Kāda ir praktiskā nozīme jēdzienam "laulības atzīšanas par spēkā neesošu"?

Tikai tiesas var atzīt laulību par neesošu. Laulība, ko tiesa atzinusi par neesošu, ir spēkā neesoša *ab initio*. Laulības atzīšanas par neesošu juridiskās sekas (sk. 9. punktu) ir atkarīgas no tā, vai laulātie vai vismaz viens no viņiem rīkojies labticīgi, stājoties laulībā. Taču jebkurā gadījumā likums aizsargā par neesošu atzītajā laulībā dzimušo bērnu tiesības (viņi tiek uzskatīti par laulībā dzimušiem). Pēc laulības atzīšanas par neesošu puses var stāties jaunā laulībā vai reģistrēt partnerattiecības.

8 Kādos gadījumos laulība var tikt atzīta par spēkā neesošu?

Laulību var atzīt par neesošu, ja nav izpildīti turpmāk minētie nosacījumi par stāšanos laulībā.

Laulību var noslēgt tikai ar pretējā dzimuma personu.

Vīrietim un sievietei jāstājas laulībā pēc savas brīvas gribas. Draudi, spaidi, viltus vai cita veida brīvas gribas trūkums būs pamats laulības atzīšanai par neesošu.

Laulībā var stāties personas, kas laulību dienā ir 18 gadus vecas vai vecākas. Pēc personas, kas vēlas stāties laulībā pirms 18 gadu vecuma sasniegšanas, lūguma tiesa var, izmantojot vienkāršotu procedūru, attiecībā uz konkrēto personu samazināt noteikto minimālo vecumu, no kura drīkst stāties laulībā, bet ne vairāk kā par diviem gadiem. Grūtniecība ir svarīgs iemesls, lai šādu minimālo vecumu samazinātu. Ja persona ir stāvoklī, tiesa var atļaut stāties laulībā pirms 16 gadu vecuma sasniegšanas.

Persona, kas ar spēkā stājušos tiesas spriedumu ir pasludināta par rīcībnespējīgu, nedrīkst stāties laulībā. Ja atklājas, ka tiesā ir ierosināta lieta, lai vienu no paredzamās laulības slēdzējiem atzītu par rīcībnespējīgu, laulības reģistrācija jāatliek līdz brīdim, kad stājas spēkā spriedums minētajā lietā.

Persona, kas ir precējusies un nav šķīrusi laulību atbilstīgi likumā noteiktajai kārtībai, nedrīkst stāties citā laulībā.

Laulība starp vecākiem un bērniem, adoptētajiem vecākiem un adoptētajiem bērniem, vecvecākiem un mazbērniem, māsām un brāļiem vai pusmāsām un pusbrāļiem, brālēniem un māsīcām, tēva vai mātes brāļiem un brāļa vai mātes meitām un tēva vai mātes māsām un brāļa vai mātes dēliem ir aizliegta.

Fiktīvu laulību arī var atzīt par neesošu. Laulību, kas noslēgta tikai skata pēc un bez nolūka izveidot likumīgas ģimenes attiecības, var atzīt par neesošu pēc viena laulātā vai prokurora pieteikuma.

Laulību var atzīt par neesošu, ja tā nav noslēgta pēc brīvas gribas. Laulātais var iesniegt pieteikumu par laulības atzīšanu par neesošu, ja viņš var pierādīt, ka laulības noslēgšanas brīdī viņš nespēja saprast savas rīcības nozīmi vai to nekontrolēja. Laulības atzīšanu par neesošu var prasīt laulātais, kurš piespiests stāties laulībā ar draudu, spaidu vai krāpšanas palīdzību.

Laulātais, kurš piekritis stāties laulībā būtiskas kļūdas dēļ, var prasīt laulības atzīšanu par neesošu. Kļūda tiek uzskatīta par būtisku, ja tā attiecas uz tādiem apstākļiem saistībā ar otru pusi, kas, ja tie būtu bijuši zināmi, būtu atturējuši laulāto no stāšanās laulībā. Tiek prezumēts, ka kļūda ir būtiska, ja tā saistīta ar: i) otras puses veselību vai seksuālu novirzi, kas padara normālu ģimenes dzīvi par neiespējamu; vai ii) otras puses izdarītu smagu noziegumu.

9 Kādas ir laulības neesamības tiesiskās sekas?

Bērni, kas dzimuši laulībā, kas vēlāk atzīta par neesošu, tiek uzskatīti par laulībā dzimušiem. Ja abi laulātie rīkojušies labticīgi, t. i., viņi nav zinājuši un nevarēja zināt par šķēršļiem viņu laulībai, viņu laulības juridiskās sekas, pat ja laulība atzīta par spēkā neesošu, ir tādas pašas kā spēkā esošai laulībai, izņemot mantošanas tiesības. Tiesas spriedumā jāmin pierādījumi, ka laulātie rīkojušies labticīgi.

Laulības atzīšanas par neesošu juridiskās sekas, ja viens vai abi laulātie rīkojušies ļaunticīgi: ja tikai viena puse rīkojusies labticīgi, tiesības, ko tā iegūst neesošā laulībā, ir laulātā tiesības. Ja abas puses rīkojušās ļaunticīgi, neesošā laulībā neviena puse negūst laulātā tiesības un pienākumus. Katra no pusēm ir tiesīga atgūt savu īpašumu, tostarp dāvanas otrai pusei. Ja laulātajam, kas rīkojies labticīgi, nepieciešami uzturlīdzekļi, viņam ir tiesības iesniegt pieteikumu par uzturlīdzekļu saņemšanu no laulātā, kas rīkojies ļaunticīgi, uz laikposmu, kas nepārsniedz trīs gadus. Summu nosaka tiesa, ņemot vērā abu pušu finansiālo stāvokli. Tiesa var likt veikt maksājumus katru mēnesi vai izmaksāt vienreizēju summu. Ja vienas puses finansiālais stāvoklis mainās, ieinteresētā puse var vērsties tiesā ar lūgumu palielināt vai samazināt uzturlīdzekļu summu vai pārtraukt uzturlīdzekļu maksājumus. Rīkojums par uzturlīdzekļu maksāšanu laulātajam, kurš rīkojies labticīgi, tiek automātiski izbeigts, ja šis laulātais stājas jaunā laulībā vai ja beidzas trīs gadu periods, kurā jāmaksā uzturlīdzekļi.

10 Vai pastāv alternatīvas ārpustiesas iespējas, kad, nevēršoties tiesā, var tikt atrisināti laulības šķiršanas jautājumi?

Lietuvas tiesību akti neparedz alternatīvus ārpustiesas līdzekļus, lai risinātu jautājumus, kas saistīti ar laulības šķiršanu, tāpēc tos var atrisināt tikai tiesā.

11 Kur lai es iesniedzu pieteikumu (sūdzību) par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu? Kādas ir nepieciešamās formalitātes un kādus dokumentus ir nepieciešams pievienot pieteikumam?

Pieteikums par laulības šķiršanu uz laulāto abpusējas vienošanās pamata jāiesniedz rajona tiesā (*aplinkės teismas*) pēc viena laulātā dzīvesvietas. Pieteikumā jānorāda laulības šķiršanas pamats un tas, kā pieteikuma iesniedzējs pildīs savus pienākumus pret otru laulāto un viņu nepilngadīgajiem bērniem; pieteikumā jāietver arī cita informācija, kas paredzēta Civilprocesa kodeksa (*Civilinio proceso kodeksas*) 384. pantā.

Pieteikums par laulības šķiršanu pēc viena laulātā pieprasījuma jāiesniedz rajona tiesā atbilstoši pieteikuma iesniedzēja dzīvesvietai.

Pieteikums par laulības šķiršanu viena laulātā vainas dēļ jāiesniedz rajona tiesā atbilstoši atbildētāja dzīvesvietai. Ja pieteikuma iesniedzējam ir nepilngadīgi bērni, kas dzīvo kopā ar viņu, pieteikumu par laulības šķiršanu var iesniegt arī rajona tiesā atbilstoši pieteikuma iesniedzēja dzīvesvietai.

Pieteikums par laulības atzīšanu par neesošu jāiesniedz tiesā atbilstoši atbildētāju vai viena atbildētāja dzīvesvietai.

Pieteikumu par laulāto atšķiršanu izskata tiesa atbilstoši atbildētāja dzīvesvietai.

12 Vai es varu saņemt juridisko palīdzību, lai segtu ar tiesvedības procesu saistītos izdevumus?

Lietuvas Republikas Likums par valsts garantētu juridisko palīdzību (*Lietuvos Respublikos Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos įstatymas*) reglamentē bezmaksas juridiskās palīdzības sniegšanu personām ar nelieliem ienākumiem. Šāda juridiskā palīdzība paredzēta arī ģimenes lietās.

13 Vai nolēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības atzīšanu par spēkā neesošu ir iespējams pārsūdzēt?

Jā. Lēmumu saistībā ar laulības šķiršanu/ laulības atzīšanu par neesošu var pārsūdzēt atbilstīgi vispārējiem apelācijas procedūras noteikumiem.

14 Kas man jādara, lai citā dalībvalstī pieņemtu nolēmumu par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu/laulības neesamību varētu atzīt šajā dalībvalstī?

Tiesas lēmums par laulības šķiršanu/ laulāto atšķiršanu/ laulības atzīšanu par neesošu, kas izdots citā dalībvalstī, Lietuvas Republikā tiek atzīts atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 2201/2003. Saskaņā ar šo regulu vienā dalībvalstī izdoti spriedumi citās dalībvalstīs tiek atzīti bez īpašas procedūras.

15 Kurā tiesā man jāvēršas, lai celtu iebildumus pret citā dalībvalstī pieņemta sprieduma par laulības šķiršanu/laulāto atšķiršanu /laulības spēkā neesamības atzīšanu? Kāda ir procesuālā kārtība šajos gadījumos?

Atbilstīgi Padomes Regulai (EK) Nr. 2201/2003 ieinteresētā puse var iebilst pret citā dalībvalstī izdota lēmuma par laulības šķiršanu, laulāto atšķiršanu vai laulības atzīšanu par neesošu atzīšanu Lietuvas Republikā.

Atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 21. pantam jebkura ieinteresētā puse var iesniegt rajona tiesā (*apylinkės teismas*) pieteikumu par kādā citā dalībvalstī izdota sprieduma neatzīšanu Lietuvā.

Arī persona, pret kuru cenšas panākt sprieduma atzīšanu, var iebilst pret šā sprieduma atzīšanu Lietuvā, atsaucoties uz jau uzsāktu atzīšanas procesu, un pēc rajona tiesas lēmuma atzīt spriedumu. Attiecīgi, atbildētājs var šajā gadījumā iebilst pret sprieduma atzīšanu Lietuvā, pārsūdzot rajona tiesas spriedumu par tā atzīšanu. Atbilstīgi Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 33. pantam rajona tiesas lēmumu par citā dalībvalstī izdota sprieduma atzīšanu var pārsūdzēt apgabaltiesā (*apygardos teismas*).

Atbildētājs var iebilst pret citā dalībvalstī tiesas izdota sprieduma atzīšanu, atsaucoties uz neatzīšanas pamatiem, kas paredzēti Padomes Regulas (EK) Nr. 2201/2003 22. pantā.

16 Kuru likumu tiesa piemēro laulības šķiršanas tiesvedības procesā, ja laulātie nedzīvo šajā dalībvalstī vai viņiem ir dažādu valstu pilsonības?

Laulāto atšķiršanai un laulības šķiršanai piemērojamas laulāto pastāvīgās dzīvesvietas tiesības. Ja laulātajiem nav kopīgas pastāvīgās dzīvesvietas, piemērojamas tās valsts tiesības, kurā atradās viņu pēdējā kopīgā dzīvesvieta, vai, ja tādas nav, tiesas valsts tiesības. Ja tās valsts tiesības, kuras pilsoņi ir abi laulātie, nepieļauj laulības šķiršanu vai izvirza īpašus nosacījumus laulības šķiršanai, laulības šķiršanu var panākt saskaņā ar Lietuvas Republikas tiesībām, ja viens no laulātajiem ir arī Lietuvas pilsonis vai pastāvīgi dzīvo Lietuvas Republikā.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Lapa atjaunināta: 27/11/2015